

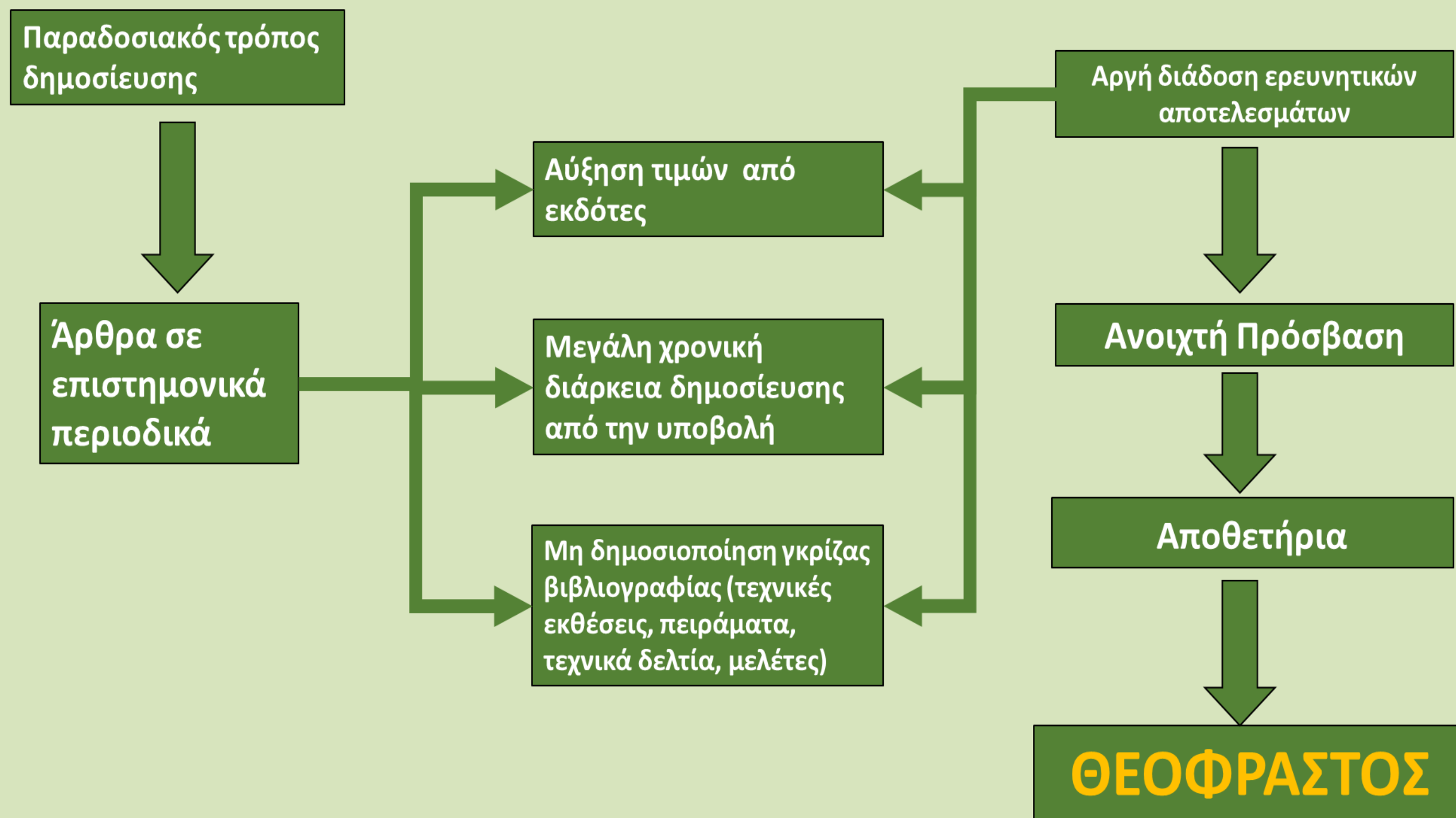
ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟΥ ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ

Δ. Παναγιωτοπούλου – Βιβλιοθηκονόμος MSc.

Βιβλιοθήκη & Κέντρο Τεκμηρίωσης, Ινστιτούτο Μεσογειακών και Δασικών Οικοσυστημάτων, ΕΛΓΟ-Δήμητρα, Email: pada@fria.gr

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η **έρευνα**, συμβάλει στην ανάπτυξη της καινοτομίας και της ευημερίας. Η **επιστημονική πληροφορία**, με την έλευση του Διαδικτύου, διαδίδεται πλέον ταχύτατα. Η πλειονότητά της όμως, ακόμα και σήμερα, παραμένει ανεκμετάλλευτη καθώς υπάρχουν ερευνητικά αποτελέσματα που «**ξανανακαλύπτονται**».

Διάγραμμα 1. Αναγκαιότητα δημιουργίας Αποθετηρίων

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

- **Επιλογή λογισμικού:** Επιλέχθηκε η υπηρεσία Αποθετηρίων EKT που λειτουργεί σε νέφος.
- **Σχεδιασμός πλατφόρμας:** Παραμετροποίηση υπηρεσιών - σχεδιασμός beta version από τη βιβλιοθήκη του ΙΜΔΟ.
- **Επιλογή υλικού προς ενσωμάτωση:** Μελέτες, άρθρα επιστημονικών και εκλαϊκευμένων περιοδικών και συνεδρίων, διδακτορικές και μεταπτυχιακές διατριβές, τεχνικές εκθέσεις, παρουσιάσεις, χάρτες κ.ά.
- **Ανάλυση κοινότητας χρηστών:** Χρήστες: Όλα τα μέλη της επιστημονικής και εκπαιδευτικής κοινότητας - οποιοσδήποτε ενδιαφέρεται να αναζητήσει υλικό σχετικό με τη Δασοπονία και το Φυσικό Περιβάλλον.
Δικαίωμα κατάθεσης υλικού: **Μόνο** το ερευνητικό και επιστημονικό προσωπικό του ΙΜΔΟ.
- **Συγκέντρωση τεκμηρίων:** α. Πρωτογενή ψηφιακά τεκμήρια Ανάλυση παραμέτρων όπως μετανάστευση ψηφιακού υλικού (από μικροφίσες, δισκέτες κ.λπ. σε σύγχρονες μορφές αρχείων) – διασφάλιση ψηφιακής διατήρησης.
β. Έντυπο υλικό: ψηφιοποίηση.
- **Παραγωγική έκδοση:** Σταδιακή ενσωμάτωση υλικού (Εικόνα 1).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το αποθετήριο: **ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ** (Εικόνα 1)

(<http://repository-theophrastus.ekt.gr/theophrastus/>)

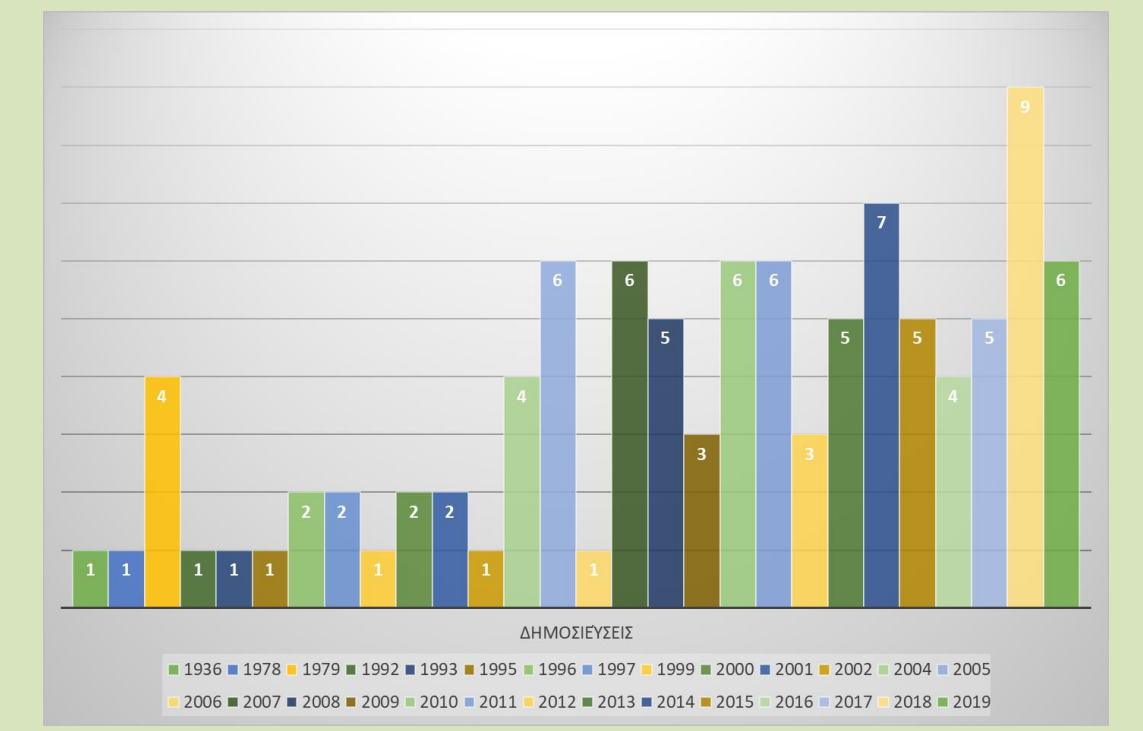
Εικόνα 1. Η αρχική οθόνη του αποθετηρίου «Θεόφραστος»

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (συνέχεια)

Περιεχόμενο μέχρι σήμερα:

-100 ψηφιακά τεκμήρια (Εικόνες 2, 3)

Όπως φαίνεται και στην εικόνα 3, ορισμένα τεκμήρια είναι ιδιαίτερης ιστορικής σημασίας για την ερμηνεία και τη διαχρονική εξέλιξη της Δασοπονίας και του Φυσικού Περιβάλλοντος.

Εικόνα 2. Περιεχόμενο αποθετηρίου Εικόνα 3. Τεκμήρια ανά χρονολογία

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Ο ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ:

- Είναι το πρώτο ελληνικό αποθετήριο που αναφέρεται στις **περιβαλλοντικές επιστήμες** και το **μοναδικό** στον τομέα της **Δασολογίας**
- Προσφέρει **Ανοιχτή Πρόσβαση** στο ερευνητικό και επιστημονικό έργο του ΙΜΔΟ
- Είναι οργανωμένο σε θεματικές κατηγορίες
- Προσφέρει εξειδικευμένες υπηρεσίες αναζήτησης και ανάκτησης
- Περιέχει **και γκρίζα βιβλιογραφία**
- Το υλικό εμπλουτίζεται και διατηρείται **επ' άπειρον**

Πλεονεκτήματα:

Ο Θεόφραστος αποτελεί:

- δυναμικό ψηφιακό βιογραφικό του έργου του προσωπικού του ΙΜΔΟ
- ψηφιακό τόπο συγκέντρωσης της εξέλιξης της δασοπονίας και του φυσικού περιβάλλοντος διαχρονικά

Ο Θεόφραστος συντελεί στην:

- αύξηση ετεροαναφορών (και γκρίζας βιβλιογραφίας)
- αύξηση αναγνωρισιμότητας του οργανισμού
- πιστοποίηση της έρευνας και των ευρεσιτεχνιών
- δημιουργία προϋποθέσεων συνεργασιών και χρηματοδότησης
- ψηφιακή διατήρηση του υλικού ανεξάρτητα από την τεχνολογία
- ταξινόμηση της επιστημονικής γνώσης
- διατήρηση και τον εμπλουτισμό υλικού επ' άπειρον!

Εικόνα 4. Παράδειγμα αναζήτησης και ανάκτησης τεκμηρίου

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Ανοιχτή Επιστήμη αποτελεί ένα από τα πιο ριζοσπαστικά βήματα της ψηφιακής εποχής και η πλειονότητα της ερευνητικής κοινότητας τείνει να την υιοθετεί σταδιακά. Η έρευνα συντελεί στη βελτίωση της ανθρωπότητας σε όλους τους τομείς. Η καταγραφή πειραματικών αποτελεσμάτων οδηγεί σε αρτιότερες μορφές εξέλιξης και καινοτομίας, επιφέροντας με τη διάχυση των πληροφοριών, σε ισάξια κοινωνική ενδυνάμωση όλων των λαών παρακάμπτοντας τυχόν οικονομικά, κοινωνικά ή τεχνολογικά εμπόδια. Στο πλαίσιο αυτό κινείται και ο **Θεόφραστος** ...

Αν η γνώση δημιουργεί προβλήματα, η άγνοια δεν μπορεί να τα λύσει – Isaac Asimov